

تجلی معماری پایدار در خانه های سنتی یزد

محبوبه پوراحمدی

کارشناسی ارشد معماری، عضو هیئت علمی دانشگاه امام جواد (ع)، یزد، ایران.

m.pourahmadi63@yahoo.com

شماره تماس: 09134503266

چکیده :

در جهت ایجاد محیطی پایدار و مناسب زندگی انسان، معماری کویری ایران به اصول و روش هایی دست یافته است که نه تنها تخریب و ضایعه ای را بر محیط تحمیل نمی کند، بلکه فراتر از آن به عنوان عامل کمال بخشیدن به ماده نیز ایفای نقش می نماید. بررسی ویژگی های طراحی کالبدی معماری کویر و مصالح و روش های اجرایی، نشان می دهد که در طراحی معماری، علاوه بر استفاده از پتانسیل های محیطی، از آلودگی و تخریب محیط زیست نیز جلوگیری به عمل آورده و مصداق بارزی از معماری پایدار است.

استان یزد یکی از شهرهای کویری ایران می باشد و معماری آن به واسطه اقلیم گرم و خشک آن دارای ویژگی های متفاوتی شده است که شرایط آسایش را برای استفاده کنندگان هم از بعد روانی و هم از بعد جسمانی فراهم می کند. معماران این دیار با زیرکی و ذکاوت، ترفندهایی خاص در آفرینش و خلق عناصر معماری گوناگون و گاه منحصر به فرد به کار گرفته اند تا موجبات آسایش و راحتی زندگی انسان کویری را فراهم آورند. این بناها که با گذشت زمان همچنان پابرجا هستند و در زمان خود به بهترین نحو، پاسخگوی نیازهای محیطی، فرهنگی و اقتصادی ساکنان بوده و بنابراین اصول حاکم بر آن ها می تواند مبین اصول معماری پایدار باشد.

این مقاله در پی درک اصول و ارزش های تکرارپذیر حاکم بر معماری خانه های سنتی یزد به عنوان یک معماری پایدار می باشد و استخراج ویژگی های قابل تکرار آن در راستای دستیابی به اهداف معماری پایدار، از اهداف آن می باشد. بنابراین با در نظر گرفتن خانه های سنتی یزد به عنوان مصداقی از معماری پایدار، در صدد رسیدن به پاسخ سوالات زیر می باشد:

- الگوهای پایداری معماری در خانه های سنتی یزد کدام است؟
- چگونه می توان این اصول و ارزش های تکرارپذیر را در معماری امروز خانه های یزد تعمیم داد؟

روش این پژوهش مبتنی بر مطالعات کتابخانه ای و تحقیقات میدانی است و رویکردی توصیفی دارد. نتایج به دست آمده از این پژوهش به درک ارزش های قابل تکرار موجود در معماری خانه های سنتی یزد (به عنوان مصداقی از معماری پایدار) منجر می شود.

کلید واژه: معماری پایدار، ارزش های تکرارپذیر، طراحی محیطی، طراحی فرهنگی، طراحی اقتصادی